Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Flores vltimarum voluntatu[m] non sine sudore collecti p[er] d[omi]n[u]m Rolandinu[m] Bononie[n]sem Juris vtriusq[ue] p[ro]fessore[m] opti[m]e meritu[m] Annexo in calce peculiari quoda[m] ...

Rolandinus <de Passageriis>

Parrhisiis, 1514

De illis qui oino isti tui vel exheredari debent. Rubrica xiii

urn:nbn:de:bsz:31-115460

Visual Library

Inter filiū autē et nepotē ex filio
oportet diſtinguere. nā fili⁹ meus
ideo michi ſuus heres ē/ q2 in po-
teſtate mea eſt/ ꝛ nichil eſt mediuꝫ
inter me ꝛ ipm̄. nepos vero ex fi-
lio licet in poteſtate mea ſit: tamē
ſuus michi non ē: q2 precedit euꝫ
pater eius q̄ tēpore mortis mee ī
poteſtate mea eſt. Si vero filius
me⁹ me viuo moriatur tūc nepos
ex eo tēpore mortis mee mihi eſt
ſuus heres: ꝛ q2 eſt in poteſtate. ꝛ
quia ſublatuꝫ eſt de medio caput
primū quod eū p̄cedebat: ſcꝫ pa-
ter eius. idē de ꝓnepote et ceterꝭ
liberis. Dicūtur autē ideo ſui q2
domeſtici ſunt: ꝛ viuo patre quo-
dāmodo dn̄i eſtimantur. ideo ve-
ro neceſſarij: q2 iure ciuili ſuiti co
gebātur heredes fieri. Sed de iu
re p̄torio p̄mittitur eis abſtinere
ſi velint. probātur predicta oīa
inſti. de here. qua. ꝛ diffe. §. ſui au
tē. ꝛ §. ſed ſui. ꝛ de here. que ab in
te. defe. §. i. ꝛ §. ita demum. Extra- *Extranei heredes qui ſint.*
nei heredes ſunt q̄ iuri teſtatoris
ſubiecti nō ſunt/ hinc eſt ꝙ eman
cipati filij extranei heredes ſunt.
item liberi inſtituti a matre here-
des/ eodē numero ſunt: q2 femine
nō habent in poteſtate liberos. vt
inſti. d̄ here. qua. et diffe. §. ceteri.
licet nichilomin⁹ inſtituti vel ex-
heredati eſſe debeant vt dicetur
in ſequenti rubrica.

De illis qui oīno iſti tui vel exheredari de- bent. Rubrica. xiij.

Ractatū iſtum
pone tabellio ſup cor
tuū ſignaculū: qm̄ ex
ipſo pendet doctrina
teſtamētorꝫ: ꝛ tota fe
re virtus ꝛ pōdus. Attēde igiꝫ ꝙ
q̄dā ſunt ad quos ita ſtricto iure
legitia ſpectat hereditas/ vt niſi
oīno iſtituāꝫ vel rite exheredenꝫ:
teſtamētū autē ipſo iure nulluꝫ:
aut reſcindiꝫ. ꝛ ad hos cognoſcē-
dos oportet notare tres ordines
vel lineas: quarū p̄ria ē aſcēdētiū
ſeu parētū noſtroꝝ. ꝛ hij ſunt pa
ter/ mater/ auus/ auia/ ꝓauus ꝓ-
auia/ abauus/ abauia/ attauus/ at
tauia/ tritau⁹/ tritauia. abinde ſu-
pra dicunꝫ maiores nr̄i. Scd̄a ē
liberoꝝ noſtroꝝ: ꝛ hij ſunt filius
filia nepos: neptis: ꝓnepos: ꝓne
ptis: atnepos. atneptꝭ: trinepos:
trineptis. abinde ꝛ infra dicūtur
deſcendentes noſtri.

¶ Additio. Alꝭ dicunꝫ poſterio
res. vt. ff. de gra. l. fi. §. parentes.
Berardus mulert.

¶ Et in iſtis duabus lineis ſunt
illi qui oīno debent inſtitui vel ex
heredari. Tertia eſt trāſuerſaliū
ſeu collateraliū. ꝛ hij ſunt frater:
ſoror: fratris ſororiſq꜄ liberi. iteꝫ
patru⁹: amita. auūcul⁹ matertera
et coꝝ liberi. ſed hos nō habeam⁹
neceſſe inſtituere vel exheredare.

¶ Additio. Nō itellige niſi tur-
pis ꝑſona heres ſcribaꝫ: quo caſu
oportet etiā iſtituere fratrē ꝛ ſoro *Frater et ſoror qn̄ poſſit teſta-mētum rūpere.*
rē. alioqn rūpēt teſtamētū ꝑ que-
relaꝫ: vltra eos vero minime. §. ſo
ror aūt. inſti. de inoffi. teſta. et. ff.
eo. l. i. Berardus mulert.

¶ Et ꝙ tales linee ſint grad⁹ ꝛ or
dines aſcēdentiū et deſcendentiū
ꝛ collateralium: ꝓbaꝫ inſti. de gra
dib⁹ cog. a p̄n. ꝛi. vſq꜄ ad. §. hacte-
n⁹. Igiꝫ tertia linea omiſſa ad p̄-
mas duas referam⁹ nos. Et ē di-
ligēt notādū ꝙ ſcd̄a p̄cedit p̄mā *Liberis exiſtēti b⁹ nō co gitur qs de aſcē dētibus facere mentio nē i ſuo teſtamē to.*
in ordine ſuccedēdi. Naꝫ teſtator
quādiu habet aliquē ex deſcendē
tibus ſuis ſeu liberis nō cogiꝫ de
aſcēdentibus facere mētionē. q2
ꝓpter naturalē erga liberos cha
ritatē prima cauſa ſucceſſionis ē
liberorū. ꝛ quia oīa bona noſtra li
beris noſtris et voto parentū de-
bentur: ipſi vſq꜄ in infinitū ceteris
preferuntur. vt inſti. de here. que

ab ĩte. deſe.§.i.ꝛ de ſeruili cogna.
§.repetitis.ꝛ.ff.de inoffi.teſ.l.nã
et ſi.in princi.et in autẽ. de here.
ab inte.veni.in princi.col.ix. Et
ideo de prima linea q̃ eſt deſcẽdẽ
tium ſeu liberoꝛuꝫ noſtroꝝ primo
dicam⁹. Poſtea de linea parentũ
ſeu aſcẽdentiũ. Liberoꝝ ergo: qui
dam ſunt legitimi ꝛ naturales ſi=
mul. quidã naturales tãtum. qui
dam tantũ legitimi: quidã nec le
gitimi nec naturales.

Liberorũ ſpẽs

¶ Additio. Has ſpecies libero=
rum ponit glo.i.inſti. de adop.i.
rñ.addit ꝑterea.d.g.quintam ſpe
ciẽ. vide lati⁹ et clarius de hac di
ſtinctiõe liberoꝝ: per Chriſt.poꝛ.
ſuper dictam glo.i. Ger.mulert.

¶ Itẽ eoꝛũ qui ſunt legitimi ꝛ na
turales: quidã ſunt ꝑmi grad⁹ vt
filij: quidã ſecũdi vel vlterioꝛis vt
nepos neptis/ ꝓnepos ꝓneptis/
et ſic deinceps. Itẽ eoꝛũ quidam
ſunt maſculi/ quedã femie/ quidã
in poteſtate/ quidã emãcipati: q̃=
dam naſcituri ſiue poſthumi. de
quibus in ſequẽtibus titulis ꝛ ru
bricis ſuo oꝛdine eſt agendum.

¶ De liberis ꝑmi gra=dus legitimis ꝛ natura libus iã natis. Ru.xiiij.

Debet teſtatoꝛ
pater et mater filios
et filias legitimos et
naturales: ꝛ etiã eos
q̃ ius legitimoꝝ ade=
pti ſunt: cũ quoꝝ videlicet matre
olĩ legitima cõcubina pꝰ nuptias
ꝯtraxit: dotalib⁹ additꝫ iſtrumẽtꝫ:
tã maſculos q̃ꝫ feminas: v̉gines.
nuptas. et viduas: tã etiaꝫ eman=
cipatos ꝛ emãcipatas q̃ꝫ in pote
ſtate exiſtentes inſtituere vel rite
exheredare aut rite preterire et le
gitime. alioq̃n inutiliter teſtabiť.
vt inſti. de exhere. l.i. rñſo. ꝛ.§. no
ſtra vero conſtitutio. ꝛ in autẽ. vt
cũ de ap.cogno.§.aliud quoqꝫ ca=
pitulum. col. viij.

¶ Additio. Hodie nõ requiruntꝰ
inſtrumenta dotalia de iure cano
nico quo ad legitimationem. de
quo ꝑ ſcri.i.c.tãta: qui filij ſint le
gitimi. et per Io.fa. et Ang.are.
in.§.finali. ſuper gloſam in verbo
iſtrumẽtis. inſti. de nuptijs. ꝛ per
Bar. in.l.cũ quis.C. de natu.lib.
et hoc tenuit etiã notabilis dñs ꝛ
preceptoꝛ meus legũ doctoꝛ exi=
mius Nicola⁹ de capella bruxel=
lenſ.i.d.§.fina. louanij oꝛdinarie
legens inſtitutiones. ꝑ tex.i.d.c.
tanta Gerardus mulert.

Dotalia iſtrumenta hodie nõ requiruntꝰ ad legitimationem.

¶ Nec mireris qd̃ de filiab⁹ femi=
nis dixi. Itẽ qd̃ de emãcipatꝫ ma
ſculis ꝛ femis: qꝛ eque debẽt a pa
tre ꝛ matre inſtitui vł rite exhere
dari femie: vł etiã legitime ꝑteri
ri: quẽadmodũ maſculi: emãcipa
ti vł emãcipate/ ſicut ſui et ſue: cũ
nulla hodie q̃tũ ad hoc ſit diffe=
rẽtia ratione ſexus vel patrie po
teſtatis: ꝛ nichil interſit inter ma=
ſculũ ꝛ feminã: emãcipatũ et ſuũ
vt in d.§.nſa ꝓo conſtitutio. inſti.
de exhe.li ꝛ.C. de libe.pre.l.maxi
mũ viciũ licet ſit in hoc inter eos
differẽtia qꝛ diuerſis iuribus ꝛ ra
tionibus ad teſtamenta parentuꝫ
reſcindenda procedunt.

¶ Additio. De quo plene ꝑ bar.i
auc.ex cã. verſi. quero ſcd̃o quõ
irritatur teſtamentũ ex cauſa pte
ritionis ꝛc̃. C. de libe. preteritis.
Itaqꝫ nota ꝙ nõ ẽ penit⁹ ſublata
differẽtia patrie ꝑtãtis ꝛ emanci
patiõis. cũ vt ſupra dictũ ẽ diuer=
ſis iuribus ꝛ modis ad teſtamẽta
parẽtũ reſcindẽda ꝓcedant emã=
cipatus ꝛ ſuus. ꝛ dicã plene.i.in
Rub. de legit. tñ liberis ꝛ de qui
buſdã ꝛc̃. v̉ſi. ſi tñ videre. Itẽ ad
de ꝙ eſt etiã differẽtia inter emã=
cipatum ꝛ ſuũ: in collatione dona
tionis ſimplicis. Suus enĩ dona=
tionem ſimplicẽ ſibi a patre factã

Patrie ꝑtãtis ꝛ emancipatiõis differentia nõ ẽ penitus ſublata

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg